

ÅRSPLAN BEGNADALEN BARNEHAGE 2025/2026

SAMMENDRAG

Årsplanen i barnehagen er et sentralt dokument som gir oversikt over mål, innhold og organisering av det pedagogiske arbeidet gjennom barnehageåret. Den skal ivareta kravene i rammeplanen for barnehagen og tilpasses barnehagens lokale forhold og foreldrenes behov.

Sør-Aurdal kommune
— først i Valdres

Innhold

Forord	2
Velkommen til nytt barnehageår i Begnadalen barnehage	3
Barnehagens organisering	4
Klær og utstyr som barna må ha i barnehagen	4
Måltid i barnehagen og bursdagsfeiring	5
Søvn i barnehagen.....	6
Barnehagens dagsrytme	6
Viktige datoer 2025-2026	7
Ansatte	7
Personalet.....	8
Barnehagens foreldreråd	9
Begnadalen barnehage og naturen	9
Våre pedagogiske grunnsyn	11
Lekens betydning	11
Gjennom leken får barna erfaring med dette:	13
.....	13
Barns medvirkning	14
Progresjon i barnehagen	14
Tilvenning for nye barn i barnehagen.....	15
Vanntilvenning i barnehagen	16
Barnehagen skal ha et godt og trygt barnehagemiljø	17
Trafikksikker kommune.	18
Barnehagebasert kompetanseutvikling i barnehagene i Valdres	19
Rammeplanens fagområder	20
Kommunikasjon, språk og tekst	21
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	21
Kunst, kultur og kreativitet	23
Natur, miljø og teknologi.....	24
Antall, rom og form	25

Etikk, religion og filosofi	26
Nærmiljø og samfunn	27
Fokusområder	28
.....	28
Babblarna	29

Forord

Ifølge lov om barnehager og rammeplan skal barnehagen utarbeide en årsplan. Den er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Dette for å fremme barnas allsidige utvikling og for å ivareta samarbeid med barnas hjem. Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivå, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal også gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Konkretisering av barnehagens arbeid for barns medvirkning må beskrives i årsplanen. Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg og følger barnehageåret.

Tidlig innsats, mestringsperspektivet, samarbeid og samhandling skal vektlegges i barnehagen vår. Årsplanen er utarbeidet på grunnlag av.

- Lov om barnehage.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Barnehagens vedtekter.

Årsplanens funksjoner ifølge lov om barnehager:

- Dette er et arbeidsverktøy for ansatte. Det er for å sikre at barnehagens personell styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning.

Velkommen til nytt barnehageår i Begnadalen barnehage

Vi ønsker alle barn og foreldre hjertelig velkommen tilbake- og en ekstra varm velkomst til dere som er nye her hos oss i Begnadalen barnehage. Vi gleder oss til å bli kjent med dere og ser frem til et år fylt med lek, læring, utforskning og gode opplevelser sammen. Månedene fremover skal vi skape rutiner, trygghet, lære hverandre å kjenne og gode relasjoner i fellesskapet. Vi vil i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg, lek, fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. På høsten tar vi oss god tid på å bli bedre kjent, spesielt med de nye barna. Vi gleder oss til å fortsette hverdagen sammen med barna. Hos oss ønsker vi at alle skal få en trygg hverdag, med mye glede, lære gjennom lek, være med å påvirke hverdagen og skape gode minner. Vi er så privilegerte å få være sammen med deres barn i hverdagen og sammen kan vi utvikle det beste for hver enkelt. Vi ønsker å undre oss sammen, skape relasjoner, møte hverandre

slik vi selv ønsker å bli sett, respektert, hørt og verdsatt. Det er vår oppgave som voksne å legge til rette for varme hjerter, voksne som er til stede for barna, er engasjerte og imøtekommende.

Vi gleder oss til ett lekent, livlig og utviklende halvår sammen for barn, foreldre og personalet!

Barnehagens organisering

Begnadalen barnehage tar imot barn fra 0 – 6 år på en avdeling.

På avdelingen er det Siv som er pedagogiske leder sammen med fagarbeider Marita og Elin, og pedagogiske medarbeidere Grethe og Tone.

Barnehagen har eget område med gapahuk, naturlekeplass, skileikanlegg utenfor gjerdet sør for barnehagen. Ellers er det stort uteområde med asfaltert plass, to store gressområder der det er forskjellige lekeapparater.

Klær og utstyr som barna må ha i barnehagen

Barna må ha klær og sko som passer til vær og årstider. Barna trenger å ha klesskift i barnehagen.

Alle klær og sko må navnes.

- Ekstra innekler- hvis de blir våte. Minimum 2 stk. av hver:

Bukse, genser, body/t-skjorte, strømpebukse/stillongs, truse/boxer.

- Ullundertøy/superundertøy
- Fleece-tøy og / eller ulltøy (genser og bukse/dress).
- Dress:
 - Tynn dress på vår/høsten.
 - Tykk dress på vinteren.
- Regntøy (gummibukse, regnjakke)

- Støvler
- Sherox/dockboots/ vintersko
- Lue(r)
- Hals/bøff
- Votter (flere par)
- Regnvotter/gummivotter evt. sydvest
- Jakke- vindtett sommer/høst jakke.

BARNES SOM SKAL SOVE I BARNEHAGEN:

- Vogn
- Dyne/tynn pose på sommeren
- Dunpose/vinterpose, isolerende underlag eks. saueskinn
- Myggnetting og regntrekk
- Bleier (ikke up and go) og våtservietter/engangskluter til de som bruker det.

Helt til slutt: HUSK Å NAVNE ALT

Måltid i barnehagen og bursdagsfeiring.

Barnehagen serverer to måltider, lunsj ved 11 tiden og frukt med egen nistepakke ved 14 tiden. Til lunsj blir det hovedsakelig servert brød med varierende pålegg og melk, men iblant serverer vi varm mat. Det er mulighet for å spise medbrakt frokost i barnehagen, dersom barna skal spise frokost må de komme innen kl. 8.30. Ha også med egen mat dersom dere ønsker at barnet spiser noe mat ved fruktmåltidet. Barna har med seg egen drikkeflaske med vann hver dag, denne tas med hjem til vask. Vi feirer bursdag i barnehagen med bursdag samling. Barna får krone, tilbud om bursdagsskappe og vi feirer barnet med sang og «fyrverkeri». Til fruktmåltidet lager vi smoothie.

Det er ikke lov å ta med kake eller andre ting til bursdagsfeiring i barnehagen. Vi ønsker like rammer, og at bursdagsfeiring i barnehagen skal være en positiv og god opplevelse for alle barn og foreldre. Bursdagsinvitasjoner må leveres privat og kan ikke deles ut i barnehagen.

Søvn i barnehagen

- Et godt samarbeid mellom foreldrene og barnehagen, er svært viktig for at barnet får en god dag i barnehagen.
- Det er individuelle forskjeller på hvor mye søvn et barn trenger på dagtid, men de fleste barn trenger noe søvn på dagen de første leveårene.
- Forskning viser at barn som sover på dagen, lærer bedre, har bedre språkutvikling og skader seg mindre, blant annet.
- Vi sover i sykluser, der vi har ulik dybde på søvn: Små barn har en søvnsyklus på 60 – 90 minutter. Det er i fasene med dyp søvn at barna henter krefter for å fungere bra resten av dagen. Det kan derfor være u hensiktsmessig å vekke et barn for tidlig. Som et eksempel: når et barn sover i 30 minutter i barnehagen, bruker kroppen 20 minutter på å komme seg i dyp søvn. Da får barnet kun 10 minutter med dyp søvn. Mange barn vil da være fryktelig trette ved vekking, behøve lang tid på å våkne, og slite med å fungere godt resten av dagen. Det er helt OK å vekke et barn, om man tenker at dagsoving skal begrenses, men da bør en sikre seg at barnet har fått tilstrekkelig med dyp søvn. Uansett bør dette vurderes individuelt fra barn til barn.
- Det er nokså vanlig at barnet i en periode når det er 2-3 år, vil sove senere på kvelden hjemme, om det fortsatt sover i barnehagen. Samtidig kan en helt tydelig se at behovet for dagsoving i barnehagen er stort. Det kan merkes på humør, trivsel og lekeevne blant annet. Snakk med barnehagen om dette.
- En del foreldre synes det er krevende med leggesituasjonen hjemme på kvelden, eller nattesøvn generelt. Det er svært sjelden en god løsning på disse utfordringene, at det kuttes for mye på nødvendig dagsoving. Søvn avler gjerne søvn. Samtidig er det stor forståelse for at slike utfordringer er krevende å stå i. Ta gjerne kontakt med helsestasjonen for råd og veiledning. Vi har oppdatert kunnskap på området, og sammen finner vi gjerne gode løsninger.
- Hvile i barnehagen, for litt eldre barn som har sluttet å sove på dagtid, tilbys hver enkelt ved behov. Det er like viktig som aktivitet. Kilde: helsestasjonen.

Barnehagens dagsrytme

Kl. 07.00 - 07.30	Barnehagen åpner.
-------------------	-------------------

Kl. 07.00 – 09 00	Barna kommer, de som vil spise frokost i barnehagen må bli levert innen kl. 8.30.
Kl. 09.00	Barnehagens kjernetid begynner, og vi ønsker at alle barn skal ha kommet i barnehagen Samling, fri leik, spontane og planlagte aktiviteter og turer foregår i barnehagens kjernetid De små som skal sove er ofte ute en tur og leiker litt før mat
Kl. 11.00	Mat
Kl. 12.00	De som skal ut, må kle på seg De som skal sove, får legge seg
Kl. 12 – 14	Fri leik ute/turer/aktiviteter
Kl. 14.00	Egen matpakke og frukt vil bli servert
Kl. 14.30	Barnehagens kjernetid er slutt
Kl. 14.30 – 16.30	Barna hentes

Viktige datoer 2025-2026

Planleggingsdager i august	Onsdag 13., torsdag 14. og fredag 15. august
Skolens høstferie	Uke 41, f.o.m mandag 6. oktober t.o.m fredag 10. oktober
Planleggingsdag	Fredag 28. november
Siste barnehagedag før jul	Tirsdag 23. desember
Skolens vinterferie	Uke 9, F.o.m mandag 23.februar- t.o.m fredag 27.februar.
Påskeferie, barnehagen stengt	Mandag 30. mars, t.o.m mandag 6. april
Offentlige høytidsdager, barnehagen stengt	Fredag 1.mai, torsdag 14. mai og mandag 25.mai
Planleggingsdag, barnehagen stengt	Mandag 8.juni
Sommerferie, barnehagen stengt	Uke 28, 29 og 30.
Samarbeidsuker	Uke 27 og uke 31

Ansatte

Trine Adde Hansebakken	styrer	50 % her og 50 % i Hedalen naturbarnehage
Siv Elisabet Nilsen	pedagogisk leder	100 % stilling
Grethe Engevoll	pedagogisk medarbeider	100 % stilling
Marita Johansen	fagarbeider	50 % stilling

Tone Viken	pedagogisk medarbeider	40 % stilling
Elin Hellem Solvang	fagarbeider	Vikar pool

Styrer har kontor innerst i barnehagen, tidligere rektor sitt kontor

Kontaktinformasjon

Trine Adde Hansebakken - styrer	trine.hansebakken@sor-aurdal.kommune.no	Tlf. 97013274
Siv Elisabeth Nilsen ped.leder	Siv.Elisabeth.Nilsen@sor-aurdal.kommune.no	Tlf. 90672827
Begnadalen Barnehage	avdelingen	Tlf: 90672827

Personalet

Trine Adde Hansebakken

Styrer

Grethe Engevoll

Pedagogisk medarbeider

Tone Viken

Pedagogisk medarbeider

Siv Elisabeth Nilsen

Pedagogisk leder

Marita Johansen

Fagarbeider

Elin Hellem Solvang

Fagarbeider

Barnehagens foreldreråd

Foreldreråd består av alle foreldrene.

Foreldrene har valgt representanter til arbeidsutvalget, disse sitter i 2 år.

Valgt på nytt 17.09.25.

- FAU representant Mathea Myra Lien
- Vara Cecilie Lome

Begnadalen barnehage og naturen

Selv om vi ikke er en naturbarnehage legger vi stor vekt på å gi barn muligheten til å utforske og lære om naturen, samtidig som de utvikler verdifulle ferdigheter gjennom utendørsaktiviteter som om vi skulle vært en naturbarnehage. Vår pedagogiske tilnærming er dypt forankret i ideen om at naturen utgjør en unik læringsarena. Vi ønsker å hjelpe barna til å utforske og forstå naturen, økosystemene og få en begynnende forståelse for bærekraft og hvilke ressurser naturen har.

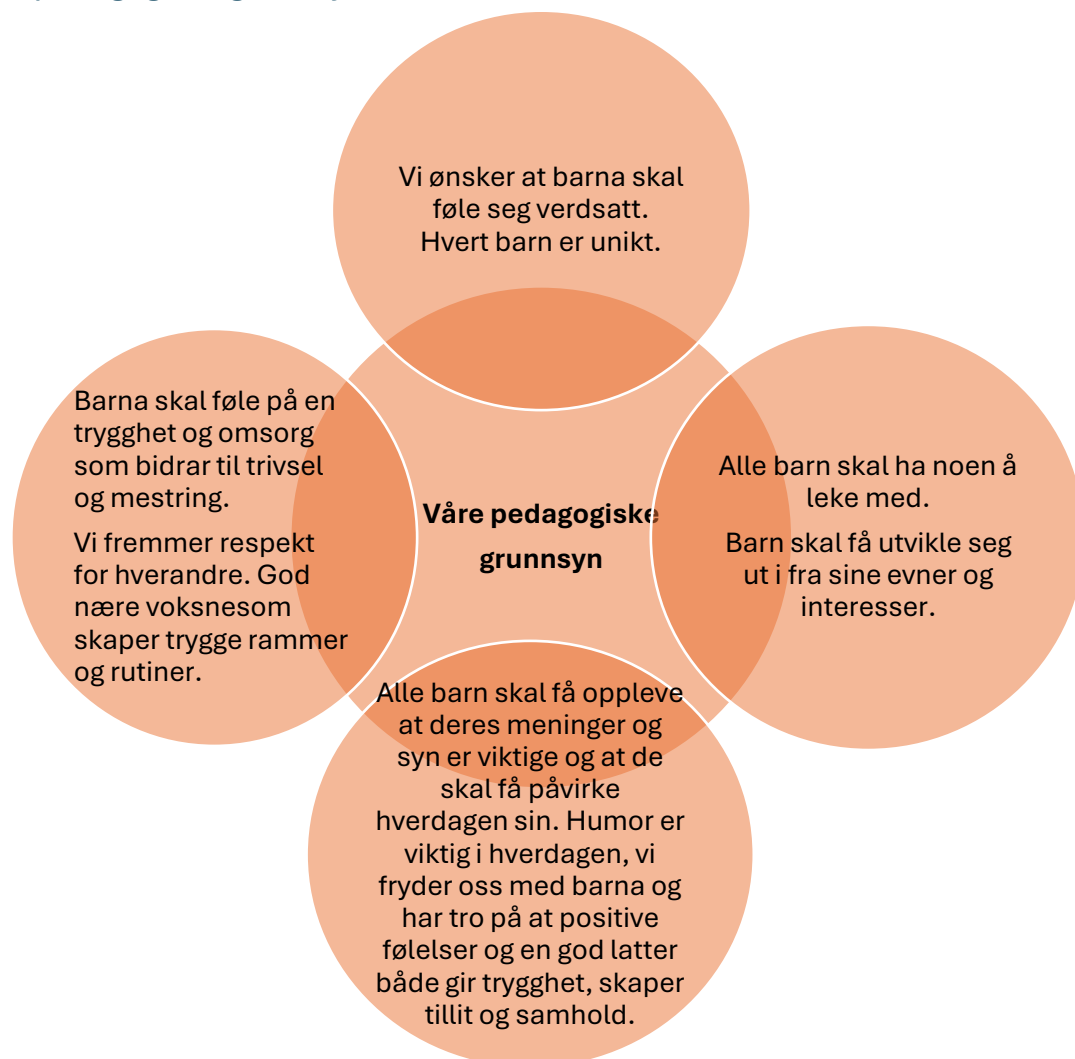
Natur og naturmiljøer gir barna et mangfold av utfordringer til kroppslig mestring og sansemessig stimulering. Vi er opptatt av at barna får eksperimentere med klatring i trær, bakker og steinrøyser og balansere på stokker og kanter. De skal få øve på å sage, bruke hammer og spiker. Naturen byr på gradvise utfordringer som bidrar til at barna får øvd seg på ulike teknikker og får kjenne på mestring og de utfordrer seg selv. Vi skal bidra til at barna får allsidig erfaring med å ferdes i naturen. Barna skal få kjennskap til hvordan man tar vare på naturen og hvordan man behandler planter og dyr. Vi skal også lære og få erfaringer om hvordan vi kan nyttiggjøre oss de ressurser som finnes. Vi skal plukke bær og prate om jakt. Vi skal lage og spise mat ute, vi skal også legge til rette for estetiske opplevelser, og bruke naturmaterialer i lek og til kunstneriske uttrykk.

Vårt fine uteområde med gapahuk og naturlekeplass er en plass vi vil bruke. Her kan vi lage mat på bålpanne ute. Plassen vår ligger i naturskjønne omgivelser.

Satsingsområdet begrunnes i rammeplanens ide om at opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52).

Våre pedagogiske grunnsyn

Lekens betydning

Hva er lek, og hva gjør den med barna? Alle barn har en indre motivasjon for å leke. Gjennom leken får de erfaringer, opplevelser og de utvikler egne tanker. Det er grunnleggende for alle barn og det gjør at de får erfaring med å forstå verden og seg selv på. De utvikler sosiale ferdigheter hvor gode samspillsmønstre er essensielt. Dette er viktig for å kunne fungere i et fellesskap og læring senere i livet. Lek bidrar til kreativitet, fantasi og meningsskaping i det daglige samspillet med andre

mennesker. Leken kan skje impulsivt, en sokk kan bli til en fingerdokka og en stubbe kan bli et kult troll. Tilrettelagde pedagogiske miljøer skaper nysgjerrighet og lyst til å utforske. Voksnes rolle er å være til stede og observere barna. Vi skal være støttende, gi barna veiledning når vi ser leken får ett uheldig samspillmønster. Vi kan berike leken med samtale eller nye ideer sammen med barna slik at leken vokser videre. Voksnes rolle skal sørge for at alle barna skal få medvirke gjennom å bli hørt, sett og forstått. De skal inkluderes med deres egne verdifulle meninger og tanker med leken. Uansett hvor vi er, ute eller inne er leken det sentrale i barns liv. Vi kan fortsette eller dra med oss leken ut.

Gjennom leken får barna erfaring med dette:

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf barnehageloven § 1 og 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr 1. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27)

Barns medvirkning er sentralt i den norske barnehagen. Barn får tidlig en følelse og erfaring av seg selv i møte med andre. Hvordan vi kommuniserer er av stor betydning for barns rett til å medvirke i fellesskap i barnehagen - og for utviklingen av barnehagen som et demokratisk fellesskap og forståelse.

Vi ønsker å møte barna på en slik måte at de får mulighet for å aktivt delta i planlegging og vurdering i barnehagens daglige virksomhet. De skal få erfaring med å føle seg hørt, sett og anerkjent for deres meninger. Det handler om barnas stemmer som skal få komme til uttrykk i fellesskapet.

I planlegging av barnehagehverdagen kan de voksne legge til rette for aktiviteter og lek med utgangspunkt i barnas interesser, undringer, opplevelser og hva de er opptatt av og uttrykker til hverandre og til de voksne.

Gjennom å medvirke i egen hverdag får barnet med seg en viktig kompetanse som de garantert får nytte av resten av livet. En kompetanse som rustet dem til samarbeid og ivaretagelse av egne behov.

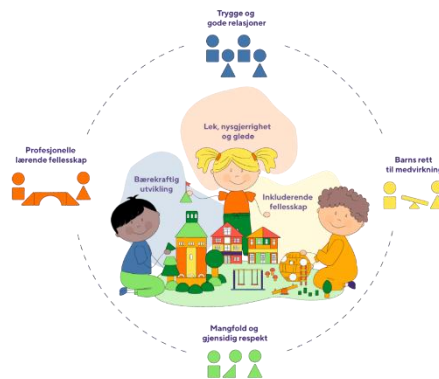
Progresjon i barnehagen

Rammeplanen sier: progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang i hverdagen. Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskap og ferdigheter. (Kunnskapsdepartementet, s. 44 2017).

Vi er opptatt av å oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av og at de kjenner mestringsfølelse mens de strekker seg etter. Bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr som er tilgjengelig for barna og som dem er opptatt av. Tilrettelegging av fordypning, gjenkjennelse og gjentar i arbeidsmåter vi bruker om vi er ute eller inne. Ulike temaer året rundt er

eksempler på det. Barna skal få introdusert nye perspektiver og vi tilrettelegger for nye opplevelser og erfaringer.

Det er mange trappetrinn man går i livet og mye skal sankes inn av kunnskap og ferdigheter. Det vi er aller mest opptatt av er at barna skal føle seg trygge og kjenne på følelsen av å bli verdsatt og oppleve tilhørighet i fellesskapet. Det er barnehagens verdigrunnlag som vi skal bygge på. Trygge barn lærer best. Vi bygger gode relasjoner til hverandre der leken, læringen og danningen skapes.

Tilvenning for nye barn i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.» (Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2017, s. 13).

Den første dagen varer gjerne fra 09:30-13:30. Foreldrene er til stede hele den første dagen og har det fulle ansvaret for sitt barn. Tilknytningspersonen(e) er tett på barn og foreldre.

Den første dagen spiser barnet lunsj i barnehagen.

Oppmøtetidspunkt og varighet for dag to avtales med personalet etter den første dagen, men dere kan ta utgangspunkt i at den vil vare fra ca. 09.30-14.30. Foreldrene er til stede hele dagen og har det fulle ansvaret for sitt barn. Tilknytningspersonen(e) er tett på barn og foreldre.

Den andre dagen spiser barnet lunsj og fruktmåltid i barnehagen.

Oppmøtetidspunkt og varighet tredje dag planlegges etter avtale mellom foreldre og personalet.

Dere kan ta utgangspunkt i at dagen varer fra ca. 08.30-14.30. De av barna som etter hvert skal spise

frokost i barnehagen får mulighet til å starte dagen med litt mat på avdelingen. Foreldrene er til stede hele dagen, men tilknytningspersonen(e) overtar noen av oppgavene med barnet som for eksempel å skifte bleie eller hjelpe barnet under måltidet.

Den tredje dagen spiser barnet frokost (om ønskelig), lunsj og fruktmåltid.

Oppmøtetidspunkt, varighet og plan for dag fire og fem avtales mellom foreldre og personalet.

Utgangspunktet vil være hvor godt tilvent og trygt barnet oppleves etter de første dagene.

Våre forventninger til dere:

- Tilvenningen varer minst 3 dager, men vi foretrekker at dere setter av 5 dager til tilvenning. Disse dagene er det en av foreldrene som er til stede sammen med barnet.
- Vi forventer at dere er tilstedeværende og deltagende i tilvenningsprosessen.
- Vi forventer at dere er i dialog med personalet.

Hva kan dere forvente av oss

- Faglig kompetanse om tilvenning og barn.
- Trygghet.
- Imøtekommende og fleksible ansatte.
- At vi lytter til dere.

Vanntilvenning i barnehagen

Det er Statsforvalteren i Innlandet som gir tilskudd til svømmeopplæringen i barnehager. Målet er at barna skal bli trygge i vann samt få et godt grunnlag for å lære å svømme senere.

Om ordningen:

- Tilskuddet skal bidra til at kommuner, frivillige organisasjoner og barnehager kan gjennomføre tiltak for at barn i alderen 4-6 år får bedre svømmeferdigheter og blir trygge i vann.
- Opplæringen skal skje i barnehagens åpningstid og skal i hovedsak foregå i basseng. Det er viktig at gutter og jenter får et likeverdig tilbud.
- Tilskuddet kan benyttes til å dekke transport til/fra svømmehall og kostnader knyttet til inngang eller leie av basseng.

(Kilde: Utdanningsdirektoratet)

Ved å drive tidlig svømmeopplæring/vanntilvenning allerede i barnehagen, er man bedre rustet for den mer organiserte svømmeopplæringen i skolen. En slik ordning i barnehagen er også med på å jevne ut sosiale forskjeller. Det er mange familier som verken har mulighet eller økonomi til å prioritere ukentlige turer til basseng. Vi ser mye glede og mestringfølelse hos når de utfordrer seg selv i vannet. Det er ikke meningen at de skal bli svømmere, men at de opplever at vannet ikke er farlig.

De ansatte har årlig livreddingskurs og vi planlegger alltid ut ifra antall barn hvor mange ansatte vi må være. Bassenget ligger i den nye Sør-Aurdals hallen og vi benytter oss av rutebuss til og fra Bagn.

Barnehagen skal ha et godt og trygt barnehagemiljø

Alle barn har rett på et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Barna skal ha det trygt og godt i barnehagen. I dette ligger at barna skal trives og få oppleve inkludering og mestring hver dag. Et trygt og godt barnehagemiljø er avgjørende for å gi barn best mulige vilkår for en god oppvekst og

gode utviklingsmuligheter for det enkelte barn. Forebyggende arbeid mot mobbing starter i barnehagen. Ansatte i barnehagen kan støtte barnas sosiale utvikling og arbeide for å skape et godt psykososialt miljø som forebygger mobbing og krenkelser. Alle barn skal oppleve å ha en trygg og god barndom, som de kan tenke tilbake på med glede. Erfaringene barna har med seg fra barnehagen legger grunnlaget for hvordan barna vil mestre livet. Begynnende mobbeatferd og krenkelser må tas tak i og stoppes før den utvikler seg til mobbing. Dersom det ikke blir stoppet i barnehagen, kan det dannes et mønster som fortsetter inn i skolealder. Dette jobbes forebyggende med fortløpende i det daglige arbeidet.

OVERORDNET MÅL

Alle skal oppleve et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i barnehagene i Sør-Aurdal kommune.

MÅL

1. Det skal være nulltoleranse for mobbing og krenkelser i barnehagene i Sør-Aurdal kommune.
2. Alle barn skal oppleve et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, danning, inkludering, læring og mestring i barnehagene i Sør-Aurdal kommune.
3. Alle barn skal ha en venn og være en del av fellesskapet.
4. Alle ansatte i barnehagene i Sør-Aurdal kommune skal jobbe systematisk for å forebygge, avdekke, stoppe og følge opp krenkende atferd. Dette skjer gjennom støtte og veiledning av barna i den sosiale utviklingen.

Her er direktelenke til planen:

<https://www.sor-aurdal.kommune.no/tjenester/skole-og-barnehage/barnehage/plan-for-trygt-og-godt-barnehagemiljo/>

Trafikksikker kommune.

Sør-Aurdal kommune er en trafikksikker kommune og er godkjent som dette.

Du kan lese mer om det her: [Trafikksikkerhetsplan for Sør-Aurdal kommune 2024-2027](#)

Barnehagen skal være et trygt sted å ferdes for alle. For å få til det må ALLE være hensynsfulle med tanke på trafikksikkerhet og de som er rundt oss. Målet er at alle i kommunen skal være oppmerksomme i trafikken og sikkerheten når vi ferdes til fots, på sykkel, på buss eller i bil.

Barnehagens trafikkopplæring innlemmes som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og nedfelles her i barnehagens årsplan. Vi øver på å ferdes i trafikken ved å være fotgjengere. Vi bruker refleksvester for lettere å bli sett. Ved å lære om trafikk og gjøre det fysisk er målet at barna skal få opplevelser og erfaringer rundt trafiksikkerhet når vi går på tur utenfor barnehagens område, i rollelek, i spill, når vi sykler eller leker med kjøretøy i sandkassa. For det er gjennom leken barna lærer mest, da det er deres arena.

Barnehagens ansatte kjenner rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport. Vi skjerper sansene i trafikken og øver på trafikkregler når vi er ferdes i trafikken. Vi lærer om bilbelte, hvorfor vi bruker sykkelhjelmer og refleks. Vi har rollespill og Tarkus vår trafikkvenn kommer på besøk i barnehagen. Det er forskjellige tema som blir tatt opp igjennom hele året og vi starter med refleks på høsten.

Samarbeid med foreldrene og barnehagen er viktig. Husk alltid å lukke porten inn til barnehagen ordentlig både ved levering og henting. Ingen barn skal gå inn eller ut av porten alene eller med bare søsken. Barna er raske og kan stikke raskt. Vi har ingen og miste og de er det mest dyrebare vi har. Det er derfor foreldrenes ansvar å åpne og lukke porten og så snart dere er på barnehagens område er det foreldrenes ansvar for egne barn. Foreldrene skal alltid følge sitt barn helt inn til avdeling. Vi forventer at alle følger trafikkreglene og overholder skilting ved parkering i barnehagen. Vi oppfordrer alle til å rygge inn på parkering der det er naturlig. Ved parkering ovenfor barnehagen er det kun korttidsparkering for av og påstigning. Her er det enveiskjørt og alle parkerer med kjøreretningen. Skal man parkere for lengre periode er det parkering ovenfor Hedalen bo- og service senter som skal benyttes. Det er der personalet skal parkere. Skru alltid av motoren utenfor barnehagen.

Sikring av barn i bil oppfordrer vi foreldrene til å følge Trygg trafikk sine anbefalinger.

Barnehagebasert kompetanseutvikling i barnehagene i Valdres

Vi har egen kompetanseplan i Sør-Aurdal, den sier bl.a. Formålet med kompetanseplanen er å sikre alle barnehagebarn i Sør-Aurdal kommune et barnehage tilbud av høy kvalitet med et kompetent og engasjert personale i barnehagene. Det arbeides godt i barnehagene, med kompetente og engasjerte voksne i møte med barna. De ansattes kompetanse skal videreutvikles i tråd med barnehagens behov og nasjonale føringer. Vi er med i et interkommunalt satsingsområde for barnehagene i Valdres, og arbeidet skjer i samarbeid med Universitetet i innlandet. De har ansvar for

dialogseminar som de pedagogiske lederne er med på, og planleggingsdagen i november for alle ansatte.

Vi fortsetter å jobbe med relasjonsarbeid i utviklingsarbeidet vårt, samt jobber med pedagogisk dokumentasjon.

Voksen - barn relasjoner er viktig. Vi skal være sikre på at alle barn har trygge og gode voksen kontakter som de kan stole på i hverdagen.

Voksen - voksenrelasjoner er sentralt for å skape trivsel og et godt oppvekstmiljø for barna. Vi skal bruke tid på å reflektere sammen omkring episoder som vi opplever i hverdagen. Ved å bruke praksisfortellinger som grunnlag for refleksjon skaper vi felles læring som er nær vår egen jobbhverdag. Målet er at det skal være nyttig for alle.

Kollegaveiledning i forhold til relasjonsbygging er tema som vi har valgt å søke veiledning på fra Universitetet i Innlandet.

Dette året har vi også en student i personalgruppen og en barnehagelærerstudent som har praksisuker hos oss.

Rammeplanens fagområder

Hva sier rammeplan?

"Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster

fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

I barnehagen skal barna få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. Personalet skal invitere til utforsking av både muntlige språk og skriftspråk."(Kunnskapsdepartementet, 2017, s.47-48)

Kommunikasjon, språk og tekst

1-2 år

- Pekebøker og enkle bildebøker
- Parallelek
- Rim, regler og sang med enkle bevegelser
- Hermeleker
- Følelser
- Rabling

3-4 år

- Høytlesning med bilder og mer tekst
- Rollelek
- Munnmotoriske øvelser
- Spiller spill med hjelp fra voksen.
- Øver på oppmerksomhet, forstå ulike følelser og uttrykke egne behov.

5-6 år

- Oppleve fortellerglede
- Følger med i høytlesning og fortsettelsesbøker. Lesing over tid.
- Hele meg-læren om kroppen og ta gode valg
- Leke seg med lekeskrift, tegning og bokstaver, gjenkjenne eget navn.
- Skape relasjoner og delta i lek gjennom å bruke språket til å løse konflikter.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Hva sier rammeplan?

"Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape

med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse."(Kunnskapsdepartementet, 2017, s.49).

1-2 år

- Aktiv deltagelse i måltider
- Trygghet
- Øve på å spise og drikke selv
- Peking og benving av mat
- Oppleve nærmiljøet og barnehagen utområde.
- Utforske grovmotoriske bevegelser, gå krabbe, rulle og klatre.

3-4 år

- Delta i smøremåltider
- Få innsikt i matens opprinnelse fra jord til bord
- Ta vare på kroppen gjennom å utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold.
- Utforske og videre- utvikle motoriske ferdigheter igjennom lek inne og ute.
- Sykle på trehjuls sykkel
- Være med på lengre turer
- Øve på bekledning og selvstendighet.
- Bleieslutt-øve på å gå på do.
- Øve på blyantgrep/finmotoriske aktiviteter
- Regelleker
- Bli kjent med ulike følelser

5-6 år

- Svømming
- Hele meg-læren om kroppen og sette grenser for en selv.
- Bli selvstendig ved måltider, lage niste til turer, bære egen sekk på tur.
- Holde orden på klær i garderoben.
- Lengre turer alene eller sammen med 1. klasse

Kunst, kultur og kreativitet

Hva sier rammeplan?

"Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Barnehagen skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Barnehagen må legge til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk." (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 50-51)

1-2 år

- Utforske ulike materialer; maling, fjær, vann, snø, is, gjørme, sand, farger.
- Sanger, fortellinger, rim og regler.

3-4 år

- Bli kjent med ulike formingsmaterialell
- Få begynnende interesse for kunstuttrykk og kan navngi enkelte farger.
- Få erfaringer med ulike rytmer og bevegelser.
- Delta aktivt i sang og få interesse for nye sanger.
- Begynnende leke som lek
- Deltagende i dramatisering

5-6 år

- Deltar aktivt og har et repertoar av barnesanger. Ytre ønske og behov ifht sang og musikk
- Fått et repertoar av farge nyanser, teknikker i forming og kan ytre ønske om egne valg i prosessen.
- Aktiv i dramalek og kan uttrykke ønsker og behov til materiell eller roller.

Natur, miljø og teknologi

Hva sier rammeplan?

"Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper."(Kunnskapsdepartementet, 2017, s.52).

1-2 år

- Erfare naturen gjennom opplevelse, lek og sanseopplevelser.
- Gjøre erfaringer med ulike typer vær og årstider.
- Utforske naturmariell
- Turer i nærmiljøet

3-4 år

- Delta i organiserte aktiviteter som turer og eksperimenter.
- Lære om ulike naturfenomener og dyr.

5-6 år

- Barna får en dypere forståelse for sammenhenger i naturen.
- Lære om bærekraftig utvikling, og ta ansvar for å ta vare på naturen.

Antall, rom og form

Hva sier rammeplan?

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.53).

1-2 år

- Enkle puslespill, bygge med klosser og puttekasser.
- Rydding og sortering
- Erfaringer med preposisjoner
- Sanger, rim og regler

3-4 år

- Barna teller systematisk og vil utvikle en forståelse for mengdebegreper (flere, færre, like mange).
- Lage enkle mønstre.
- Gjennkejnne og utforske mer komplekse geometriske figurer og navngi dem.
- Begynnende forståelse for romlig orientering, kan forklare hvor noe er i forhold til noe annet.

5-6 år

- Barna kan resonnere og løse enkle matematiske problemer.
- De utvikler en dypere forståelse for geometriske former.
- Lage mer kompliserte mønstre og forstå matematiske sammenhenger.
- Kan beskrive og forstå komplekse romlige forhold.

Etikk, religion og filosofi

Hva sier rammeplan?

"Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold.

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft." (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.54-55).

1-2 år

- Øve på å gi, få, dele, mitt og ditt
- Gjøre erfaringer med omsorg og trygghet
- Turtakng
- Erfarnger gjennom samspill med andre.

3-4 år

- Utvide forståelsen for grunnleggende verdier som vennskap, rettferdighet og respekt.
- Introduksjon av fortellinger, sanger og ritualer fra ulike kulturer og religioner.
- Stimulere til samtaler om egne og andres følelser og erfaringer.

5-6 år

- Utvikle en forståelse for ulike livsyn og perspektiver.
- Reflekstere over etiske dilemmaer og verdikonflikter.
- Legge tilrette for diskusjoner som for eksempel "hva som er rett eller galt".

Nærmiljø og samfunn

Hva sier rammeplan?

"Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Fagområdet skal omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter. Grupper med langvarig tilknytning til landet defineres som nasjonale minoriteter. I Norge er dette kvener/norskfinner, jøder, skogfinner, rom og romanifolk/tatere"

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s 56.)

1-2 år

- Bli kjent og trygg på de voksne
- Sanse ute og innemiljøet.
- Opplevelser i nærmiljøet
- Utforskning

3-4 år

- Utforske nærmiljøet med turer
- Lære om ulike yrker
- Delta i enkel kildesortering
- Lokal kulturhistorie

5-6 år

- Utforskning av naturfenomener
- Lære om bærekraftig utvikling
- Få kjennskap til menneskerettighetene
- Kildesortering
- Forstå mangfoldet i samfunnet

Fokusområder

Dette barnehageåret vil vi ha fokus på kommunikasjon, språk og læring.

Vi løfter spesielt fagområdet antall, rom og form. Babblarna er fortsatt et tema som vi ønsker å jobbe videre med.

«Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger.» (Rammeplan for barnehagen s. 53).

Vi ønsker å støtte barna i den førmatematiske forståelsen, da må vi voksne være bevisst på vårt eget språk og hvilke begreper vi bruker i hverdagen. I barnehagen skal barna få erfaring med grunnleggende matematiske begreper gjennom lek, hverdagssituasjoner og utforskende aktiviteter. Vi skal legge til rette for at barna skal utvikle sin forståelse for tall, mengde, former, mønster og romlige forhold. I hverdagen kan dette se slik ut:

- Vi teller sammen i hverdagssituasjoner som ved samlingsstund, måltider og påkledning.
- Vi bruker matematiske begreper i samtaler og lek, som «størst», «minst», «over», «under», «mellom», og «ved siden av».
- Former og mønster får barna utforske gjennom tegning, konstruksjonslek og formingsaktiviteter.
- Gjennom lek med klosser, perler og naturmaterialer øver barna på å sammenligne størrelser, lage mønstre og bygge konstruksjoner.
- Vi tilrettelegger romforståelse gjennom hinderløype, rollelek, lage rom i rommet og utforsking ute og inne.

Hvordan kan foresatte bidra?

Vi ønsker å involvere dere foresatte i barnas matematiske utvikling. Her er det noen enkle måter dere kan støtte barnas læring hjemme:

Tell sammen i hverdagen- trappetrinn, biler på vei til barnehagen, eller hvor mange skiver som skal smøres.

Snakk sammen om former og størrelser- hvilken tallerken er størst? Hvilken leke er rund?

Bruk begreper som beskriver plassering- «kan du legge boken under bordet?» eller «hvem sitter ved siden av deg?»

Sammen skaper vi et godt grunnlag for barnas nysgjerrighet og glede over matematikk!

Babblarna

Vi blir kjent med Babba, Bibbi, Bobbo, Dadda, Diddi og Doddo. Et pedagogisk materiell som gjør språktreningen spennende og morsomt! I Babblarnas verden skjer det mye rart, og de elsker at vi babler sammen med dem. Vi ønsker at temaarbeidet skal være med å skape en felles arena for lek hos barna.

Gjennom året vil vi blant annet bruke Babblarna til å jobbe med:

- Høytlesing
- Lek med språklyder og språkets melodi
- Babling
- Sang og musikk
- Lek med konkrete
- Begrepslæring
- Turtaking

Takk for i år og god sommer!

Barnehagen er feriestengt uke 28-30.